

dig, naar der kommer en uheldig Affattelse; der siger noget Andet, end hvad den skulde. Der forudsættes her i Almindelighed den Bemærkning, at Commissionerne „foruden at udøve det dem efter Lovens tilkommende nærmeste Tilsyn med Undervisningen og Lærernes Ombedsførelse, endvidere maae have deres Opmærksomhed henvendt paa . . . de Foranstaltninger, som de maatte finde tjenlige for Undervisningens Fremme“. Derom kan man ikke sige Noget; men saa tilføies der, at de skulde foranledige, at det, som de „ikke selv have Myndighed til at iværksætte“, tages under Derveielse af Sogneraadene, og dersom Sogneraadene ikke tage denne Henvendelse til Følge, kunne de indbringe den for vedkommende høiere Autoriteter. Her siges altsaa, at udover den store Myndighed, som Ministeren har villet indrømme Skolecommissionerne ved Circulæret, kunne de endnu tillegne sig en videre gaaende Myndighed, og de kunne tvinge Sogneraadene til at tage disse Andragender under Derveielse; Skolecommissionerne kunne gaae ind til Skoledirectionen og Ministeren og klage over Sogneraadene, forsaavidt de ikke ville give disse Indstillinger Medhold. Det er de klare Ord, der staae her, og der kan virkelig ikke komme nogen anden Mening ud deraf. — Den ærede Minister omtalte ikke et af mine væsentligste Klagepunkter, nemlig det, at der her er sagt, at Commissionerne kunne forhandle directe med Skoledirectionen eller andre overordnede Autoriteter, altsaa uden at Sogneraadet faaer nogen som helst Underretning eller bliver vidende om, hvad der forhandles, Communerens Skolevæsen angaaende, mellem Skolecommissionen og Skoledirectionen. Dette paastaar jeg efter min bedste Opfattelse er ikke stemmende med Communalloven, som siger, at ogsaa Skolevæsenet ligger under Sogneraadenes Bestyrelse. Naar sliige Forhandlinger og Beslutninger kunne finde Sted, uden at Sogneraadene vide det Mindste om, at Sagen er afgjort, kan man ikke sige, at Sogneraadene have Bestyrelsen af Communerens Skolevæsen. — Den ærede Minister udtalte som sin Mening, at Skolecommissionerne ikke ere Sogneraadene underordnede. Der er jeg ogsaa af en anden Mening end den ærede Minister. Jeg siger, at

naar Skolecommissionerne have det nærmeste Tilsyn, men Bestyrelsen af det hele Skolevæsen paaligger Sogneraadene, saa maae Skolecommissionerne være Sogneraadene underordnede. Det kan ikke være anderledes; thi ellers tager man den Myndighed bort fra Sogneraadene, som Lovens har givet dem. Derfor maa efter min Mening Skolecommissionen ansees som underordnet Sogneraadet. Jeg mener, at efter hele den Stilling, hvori disse Autoriteter staae til hinanden, maa enhver Forhandling, der finder Sted mellem Skolecommissionen og Skoledirectionen, gaae gennem Sogneraadet; jeg mener, at naar Skolecommissionen vil andrage Noget for Skoledirectionen, maa den gaae gennem Sogneraadet, for at dette kan sende Andragendet med sine Bemærkninger til Skoledirectionen, og naar Skoledirectionen har Noget at meddele Skolecommissionen, maa det skee gennem Sogneraadet, for at dette kan blive vidende om Alt, hvad der staaer i Forbindelse med Skolevæsenets Bestyrelse. Gaaer man ikke denne Vej, tilføies der man den Ret, Sogneraadene have med Hensyn til Skolevæsenets Bestyrelse. Jeg vilde meget ønske, dersom det var muligt for den ærede Minister, at han vilde udtale, at han var tilbøjelig til ved et nyt Circulære at meddele sin Betragtning af de Spørgsmaal, der her ligge for. Det vilde berolige en heel Deel med Hensyn til dette Circulære, som man ikke kan erkjende for at være lovmedholdeligt, og efter de forskjellige Uttringer, den ærede Minister har ladet falde, vil jeg antage, at et nyt Circulære om de forskjellige Spørgsmaal vilde have en god Virkning til at gjøre de Vedkommende opmærksomme paa, at de maatte være meget forsigtige med den Myndighed, der her er bleven tildeelt Skolecommissionerne. — Hvad angaaer det andet Spørgsmaal, haaber jeg, at efter min Motivering deraf vil den ærede Minister være istand til at forstaae Meningen. Han har ogsaa forsaavidt vist, at han forstod den, men det Svar, han har givet derpaa, er ikke saaledes, at jeg kan berolige mig derved. Jeg indrømmer den ærede Minister, at Skoledirectionens Fleertal, det bestaaer af Provsten og Amtmanden, og Skole-